

Men Hemmeligheden turde vel ogsaa snarere være den, at der inden for Venstre-reformpartiet selv gør sig de mest divergerende Anskuelse gældende om dette Spørgsmaal. Der er adskillige Medlemmer, der meget ofte tage Ordet for, at dette er Udgiftsposter, der skulle sættes yderligere ned, og at disse Bevillinger ere en Unødvendighed; ja, de sige, de se gerne de kostbare Befæstninger sløjfede, men paa den anden Side se vi med Glæde, at der ogsaa er Medlemmer af Venstre-reformpartiet, der udtale sig i modsat Retning, og der er mange eller i alt Fald nogle inden for Partiet, der knurre over den Smaalighed, man udviser over for denne Sag, som er af stor Betydning. Alene i finansiel Henseende er den af meget stor Betydning, da den drejer sig om en hel Mængde Millioner Aar efter Aar. Disse stærkt divergerende Anskuelse, Divergenser saa store, som man vel ikke kender dem i noget andet Parti, tøjler man saa maaske bedst, naar man stiller sig, saaledes som man har gjort Aar efter Aar. Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds kom i store Træk nærmere ind paa Forsvarssagen i 70-erne og 80-erne. Det vil nu aldrig give noget rigtigt Billede af Forholdene, naar man tager Forsvarssagen i disse store Træk. Forsvarssagen hang den Gang saa nøje sammen med hele den politiske Situation, at man ikke ved at nævne de enkelte Hovedposter kan faa det rette Billede frem. Der er et Punkt, som jeg maaske maa til-lade mig at sige et Par Ord om; det er det Forslag fra Venstres Side, som det ærede Medlem nævnte med Hensyn til en Bevilling paa 30 Mill. i 1876. Det ærede Medlem mente, at det Forslag skulde man den Gang have taget imod. Det er jo nu ikke saa, at dette Forslag faldt alene af Hensyn til den dertil knyttede Betingelse angaaende Tilvejebringelse af Pengemidlerne. Det ærede Medlem for Odense, Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) har allerede omtalt den Sag. Det vilde man maaske nok være kommen ud over; der var jo Tendenser i den Retning; men det var for det første udtrykkelig forudsat i denne Bevilling, at specielt for Halvdelen Vedkommende, de 15 Millioner til Flaadens Udvikling, at den skulde bevilges successivt paa de aarlige Finanslove, og det turde man vel nok med nogen Ret vente, at det vilde blive en Samling af meget karrige Bevillinger. Skønt Flaaden jo forholdsvis har hørt til de militære Kælebørn, er det jo dog i frisk Minde endnu, den Opræden,

som det ærede Flertal mente, det var for-svarligt at vise i Fjor lige over for Marine-ministerens Budget, en Opræden, som jeg nu ikke i dette Øjeblik nærmere skal kar-akterisere, og se vi dette nu, tør vi vist gaa ud fra, at disse Bevillinger, 15 Mill. Kr. til Flaaden, den Gang ville gaa meget langsomt for sig. Men til Forslaget var der saa knyttet to Betingelser, som ingen Regering kunde antage. Den ene angik omtrent 2 Mill. Kr. til flydende Forter, og nu siger det ærede Medlem, at man kunde altid have taget og prøvet det. Dertil skal jeg dog bemærke, at det er jo meget rundhaandet, at stille denne store Bevilling til Raadighed til Forsøg, men for det første lader der sig ikke saadan ved Befæstningsanlæg — og dertil hører jo flydende Forter — anstille Forsøg, som f. Eks. med Skyts, og dernæst er det velbekendt, at en sagkyndig Kommission havde udtalt sig mod denne Bevilling. Man havde jo heller ingen Bevilling til noget andet, hvis Forsøget faldt uheldigt ud. Dernæst var der knyttet den Betingelse til Bevillingen af de 30 Mill. Kr., at man ganske skulde frafalde Kjøbenhavns Befæstning til Lands, en Foranstaltning, som alle Militærkommissioner havde udtalt sig for. Naar man stillede disse to Betingelser med Hensyn til de 30 Millioner, at Regeringen skulde udføre noget, som de sagkyndige udtalte sig imod, og undlade at udføre noget, som de sagkyndige udtalte sig for at være nød-vendigt, saa var det selvfølgelig ganske umuligt at faa dette Forslag antaget, og saa vidt jeg ved, er det ogsaa kommet offentlig frem gennem Partiets Hovedorgan den Gang, at Hensigten med Forslaget var mest den at vippe Ministeriet. Der er imidlertid ingen Tvivl om — det staar i det mindste saaledes for mig — at, dersom Venstre havde fulgt i nogen Maade de sagkyndiges Udtalelser og Meninger, havde det i Virkeligheden været langt tidligere ved Roret, og det er sikkert ogsaa den hurtigste Vej dertil den Dag i Dag.

Det ærede Medlem udtalte, at Højre havde forkludret Forsvarssagen. Men her vil jeg dog tillade mig at gøre opmærk-som paa, at den Ordning af Søværnet og Hæren, som er tilvejebragt i 1880 og 1894, er tilvejebragt ved Samvirken mellem Højre og Venstre, og naar man i 1894 gik til den beklagelige Indskrænkning af Værne-pligten, er det ganske vist, at Højre gik med dertil den Gang, men ingenlunde med stor Glæde, tværtimod med store Betænkeligheder. Det var et Forslag, der kom fra Venstres Side, og som Højre mente,